N°. 214. 1862.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 10 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 9den September.*

Bij besluit van den 9den dezer, n°. 40, heeft Zijne Majesteit de Koning tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd de heeren: baron *J. de Saint Génois*, lid der Koninklijke Belgische Akademie van Wetenschappen, Letteren en Schoone Kunsten, en *H. Mertens*, bibliothecaris der stad Antwerpen.

Bij besluit van den 8sten September, n°. 70, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan den kapitein jhr. *D. C. M. Hooft*, van het regement rijdende artillerie, gouverneur van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Alexander der Nederlanden, de vergunning te verleenen tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van de Wurtembergsche Kroon, hem door Zijne Majesteit den Koning van Wurtemberg geschonken.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 8sten dezer, n°. 73, is de luitenant ter zee der 1ste klasse *W. F. van Erp Taalman Kip*, thans in Oost-Indie, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol uit de zeedienst ontslagen met den laatsten der maand waarin dat besluit ter zijner kennis zal worden gebragt.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Bij den Minister van Binnenlandsche Zaken is ontvangen van den heer J. van Beest van Andel te 's Hertogenbosch, secretaris-penningmeester der Synodale Commissie van de Christelijke afgescheiden gereformeerde kerk in Nederland, een wissel, groot f 2258.16, zijnde het netto bedrag van gedane collecten in de onderstaande afgescheiden gereformeerde gemeenten in Zuid-Afrika (Kaap de Goede Hoop), ten behoeve van het fonds voor de noodlijdenden door den watersnood van 1861; welke gelden zijn verzameld zonder inteekening, en vrijwillig bezorgd aan de diakonien dier gemeenten, onder toezigt van den weleerwaarden heer ds. Postma, predikant in de Zuid-Afrikaansche Republiek, als:

gemeente te Riddersburg	L.	29 15 : 0
kerkdienst tusschen Caledon en Oranjerivier		5 00 : 0
gemeente te Burgersdorp		25 14 : 0
kerkdienst aan Kafferskraal		6 07 : 0
gemeente te Middelburg		72 07 : 6
gemeente te Colesberg		28 08 : 9
door den heer Sluiter nog		1 00 : 0
door ds. Postma nog gezonden		23 00 : 3
Totaal	L.	191 12 : 6

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien maakt bekend dat bij hem ontvangen is eene som van f 11.285, door een onbekende, onder het postmerk *Zwolle*, van den 6den dezer, tot voldoening van verschuldigd successieregt ingezonden.

's Gravenhage, den 8sten September 1862.

De Minister voornoemd,
G. H. BETZ.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Volgens onderscheiden berigten, afkomstig van voorstanders van Italie's eenheid, zou het Italiaansche gouvernement in oogenblikkelijke en nijpende geldverlegenheid verkeeren. Er is in die berigten sprake van eene nieuwe geldleening, waartoe dat gouvernement zou willen overgaan. Naar eene opgave zou die leening 500, naar eene andere 1000 millioen francs bedragen. Doch men vreesde dat het in de tegenwoordige tijdsomstandigheden en zoo lang het Romeinsche vraagstuk aanhangig bleef, bezwaarlijk zou gelukken zulk eene operatie tot stand te brengen op voor de schatkist aannemelijke voorwaarden.

Dat de door het Italiaansche gouvernement genomen maatregelen tot stuiting van Garibaldi's onderneming buitengewone uitgaven van zeer aanmerkelijk bedrag hebben gekost, wordt in de ministeriele dagbladen van Turyn erkend.

Uit een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Turyn van den 4den dezer blijkt, dat men zich aldaar in den kring der bewindsmannen toen met goede verwachtingen betreffende het Romeinsche vraagstuk meende te mogen vleijen.

» Er zijn spoedig groote gebeurtenissen te verwachten (zegt de Turynsche berigtgever van dat blad). Het kabinet van den heer Rattazzi heeft besloten van de kracht, welke het door het welslagen der tegen de bewegingspartij genomen maatregelen bekomen heeft, gebruik te maken om bij het Fransche gouvernement op beslechting van het Romeinsche vraagstuk aan te dringen; en het zal met zoo veel kracht handelen, dat het welslagen zijner poging nagenoeg zeker is.

» Te Rome verwacht men dan ook dagelijks de komst van Italiaansche troepen, bestemd om gezamenlijk met de Franschen die stad bezet te houden.

» De publieke opinie, welke het weifelen van het ministerie moede begon te worden, zal voor hetzelve weder worden gewonnen door deszelfs besluit om de zaak van Rome tot afdoening te brengen."

— De berigten uit Turyn van den 6den dezer melden dat het gouvernement tot het definitive besluit is gekomen om Garibaldi voor den Senaat des rijks te regt te stellen, dewijl hij, als volksafgevaardigde en niet tot het leger behoorende, niet voor den krijgsraad zou kunnen worden gebragt.

Den 6den dezer is te Turyn geen officieel berigt omtrent Garibaldi's gezondheidstoestand uitgegeven. Alle bezorgdheid daaromtrent was geweken.

Dien dag is de wet tot veiling der nationale en kerkelijke goederen uitgevaardigd. De uitvoering daarvan zal onverwijld worden aangevangen. Men hoopt daarmede eene geldleening onnoodig te maken.

— Het Italiaansche scherpschuttersfeest, hetwelk naar den regel eerstdaags moest plaats hebben, is tot Junij 1863 uitgesteld. Het Italiaansche gouvernement heeft die jaarlijksche feestviering, eene instelling van Garibaldi, in de tegenwoordige tijdsomstandigheden niet raadzaam geacht.

— In een demokratisch dagblad van Turyn, *el Diritto*, is door eenige officieren van Garibaldi's vrijscharen een verhaal van het gevecht bij Aspromonte gegeven, volgens hetwelk Garibaldi en zijn zoon door geweerschoten van de koninklijke troepen gewond en buiten gevecht gesteld zouden zijn, terwijl zij onder de parlementairsvlag naderden met het doel om eene bloedige botsing te voorkomen.

Van regeringswege is daarop in het officiele dagblad dat verhaal voor onjuist verklaard.

— In welke gemoedsstemming de hooge kringen te Rome verkeeren, kan eenigermate worden opgemaakt uit een schrijven van den Romeinschen correspondent van het *Journal de Bruxelles*. Hij zegt in een schrijven uit Rome van den 2den dezer: » Door Garibaldi's gevangenneming is het tooneelspel eensklaps tot eene voor velen onverwachte ontknooping gekomen. De bewegingspartij in Italie is daardoor ontsteld en schier verbijsterd, en heeft groot geschreeuw tegen den heer Rattazzi aan.

» Keizer Napoleon heeft door dien onverwachten afloop eene schoone gelegenheid verloren om met voeg in de Napelsche gewesten vasten voet te vatten, natuurlijk met geen ander doel dan om er de zedelijke orde te herstellen. Doch uitstel is geen afstel. De Fransche vloot kruist nog voor Napels en Gaëta, en zendt een smaldeel uit om de havens van Sicilie te bezoeken; en hier, te Rome, zijn gisteren en eergisteren aanmerkelijke versterkingen voor het Fransche garnizoen aangekomen.

» De *Descartes* heeft hier een regement Fransche infanterie gebragt; de Fransche huzaren worden hier verwacht, en de Fransche artillerie staat te Civita Vecchia gereed om herwaarts overgebragt te worden.

» Het Romeinsche gouvernement heeft in volkomen kalmte het onweder zien opkomen en afdrijven; sedert lang stelt het zijn vertrouwen enkel op de Voorzienigheid.

» Het ziet met bevreemding het aantal zijner beschermers, door bezendingen uit Toulon, nog aangroeijen, juist terwijl het daaraan minder behoefte meende te hebben dan ooit vroeger, en zonder dat het daarom aanzoek heeft gedaan. Dat is ook een drukkende last voor onze schatkist."

TURKIJE.

Terwijl een telegram uit Ragusa van gisteren meldt dat de Turken den marsch naar Cettinje hervat hebben, dewijl de aangevangen vredesonderhandelingen bij het opzettelijk dralen der Montenegrijnen op niets schenen te zullen uitloopen, leest men in het *Journal de Constantinople* van den 30sten Augustus een omstandig verhaal van het innemen dier stad, hetwelk ook bij eene dagorder van den Sultan in al de kazernen van Konstantinopel ter kennis van het krijgsvolk is gebragt.

Het even genoemde dagblad van het Turksche gouvernement berigt, dat in de provincie Marasch (in Klein-Azie) door krachtige maatregelen van den gouverneur de orde hersteld en de Mohammedaansche bevolking weder tot kalmte gebragt is; de gouverneur had de Christenen, welke aldaar een door Mohammedanen bewoond dorpje aangevallen, in brand gestoken en er een twintigtal inwoners vermoord hadden, in hechtenis doen nemen.

— De jongste gebeurtenissen, bepaaldelijk de gevangenneming van Garibaldi en het overheeren van Montenegro door de Turksche troepen, schijnen aan den Beneden-Donau de tegenstanders van de heerschappij der Mohammedanen ontmoedigd te hebben. Een bij de Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* ontvangen schrijven uit Belgrad van den 2den dezer zegt: » Hier is de verpletterende tijding van Garibaldi's nederlaag ontvangen.

Thans, nu Montenegro, Servie's naaste en belangrijkste bondgenoot, magteloos is gemaakt; nu de man, op wiens roepstem men de wapenen opgevat had, te Spezzia gevangen zit; nu Rusland zich begint te ontwapenen, in plaats van, gelijk de Serviers hadden gehoopt, hun met een leger te hulp te komen; nu Frankrijk door de ondankbaarheid der Italianen den lust verloren heeft om nationaliteiten op te beuren; — nu zal er voor de Serviers wel niet anders overschieten, dan zich zoo spoedig mogelijk met de Porte te verzoenen."

SPANJE.

De half-officiele *Correspondencia* zegt in haar nommer van den 5den dezer: » Het bevestigt zich dat in eene conferentie van onzen gezant met Keizer Napoleon het geschil omtrent Mexico vereffend, en het uitgangspunt voor nadere onderhandelingen vastgesteld is."

DUITSCHLAND.

De met het onderzoek der staatsbegrooting belaste commissie van het Pruissische Huis van Afgevaardigden heeft, na het voorgedragen budget van oorlog voor het loopende jaar te hebben onderzocht, terstond het onderzoek der geraamde uitgaven voor de landmagt over 1863 aangevangen, opdat de volksvertegenwoordiging gelegenheid zou hebben om het vraagstuk, hetwelk door het gedeeltelijk verstrijken van het loopende jaar uit zijn geheel is gebragt, evenwel aan eene vrije en volledige behandeling te kunnen onderwerpen.

Volgens berigten uit Berlijn van eergisteren heeft de meerderheid der commissie tegen de voorgedragen vermeerdering der uitgaven voor de landmagt over 1863 nagenoeg dezelfde bedenkingen ingebragt, als tegen het budget van oorlog voor 1862.

Het is nog onzeker, of het Huis van Afgevaardigden even zeer als de meerderheid zijner commissie dienstig zal achten, nog in den loop dezer wetgevende zitting het budget van oorlog voor 1863 in behandeling te nemen en af te doen.

Dit wordt van de zijde der regering betwijfeld; doch aan dien kant is de overtuiging van de noodzakelijkheid der ondernomene reorganisatie en versterking der Pruissische landmagt zoo zeer gevestigd dat er reeds sprake is van eene nieuwe ontbinding van het Huis van Afgevaardigden voor het geval dat het budget van oorlog er wierd verworpen.

VEREENIGDE STATEN.

In ons vorig nommer is de inhoud medegedeeld van eenen brief van den President Lincoln aan eenen woordvoerder van de abolitionisten, den heer Greeley, door wien hij in een dagblad was aangemaand om tot onverwijlde emancipatie van al de slaven te besluiten.

De heer Lincoln antwoordde daarop met onbewimpeld te verklaren dat bij hem herstel der Unie het hoofddoel, en alle andere zaken, ook de slavernij-quaestie, daaraan ondergeschikt waren.

Dit antwoord heeft geenszins voldaan aan den heer Greeley, die gehouden wordt voor den leider van het heethoofdige gedeelte dier partij welke den heer Lincoln aan het bewind heeft gebragt.

Den 25sten Augustus heeft de heer Greeley in zijn dagblad, de New-Yorksche *Tribune*, aan den President het volgende geantwoord:

» Dat gij boven al en voor alles wenscht het thans met voeten getreden gezag der Unie te herstellen en verkleining van het grondgebied der natie te verhoeden, is bij mij nooit twijfelachtig geweest en wordt door niemand in twijfel getrokken.

» Doch de door mij geopperde vraag is eenvoudig deze: » zijt gij voornemens dat doel te bereiken onder erkenning en naleving der wetten, of wel met veronachtzaming of verkrachting derzelve?"

» Ik roep 's lands wetgeving in. Ook de geringste man heeft regt om bij haar bescherming te zoeken. Die wetgeving heeft, in overeenstemming met de wet van alle natien, van de natuur en van God, verklaard dat ieder landverrader, die tot het helsche werk van de slooping der Unie de hand leent, alle regt heeft verloren om natuurgenooten in slavernij te houden.

» Wat ik van u verlang is uitvoering der bedoelde wet. Die slag moet terstond aan den opstand worden toegebragt; ieder uur vertraging is eene aanmoediging voor den opstand, een gevaar voor de zaak der natie."

De wet, wier uitvoering de heer Greeley verlangt, is de onlangs door het Congres der Unie gemaakte confiscatiewet. Zij magtigt het gouvernement om de bezittingen van elken tegen de Unie in opstand zijnde persoon alsmede alle andere bezittingen, welke ten nutte des opstands gebezigd worden, in beslag te nemen. Aan deze wetsbepalingen is tot nog toe geene volkomene uitvoering gegeven.

— In de jongste berigten uit Canada wordt het aantal personen, welke aldaar in den laatsten tijd gekomen zijn om zich aan de conscriptie in de Vereenigde Staten te onttrekken, op omstreeks tien duizend begroot. Het zijn meestal jongelieden van 18- tot 30jarigen onderdom.

TELEGRAPHISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 8 September. *La France* beweert dat Italie's eenheid eene onmogelijkheid is, doch, indien zij ooit tot stand kon komen, eene groote stoornis voor Europa's orde en voor Frankrijks nationale magt zou zijn. Frankrijk zou dien ten gevolge in de noodzakelijkheid komen om van Italie vergoedingen te vorderen en in de bestaande grensscheidingen verandering te brengen, ten einde zich tegen zamenspanningen van verscheiden naburen te beveiligen.

TURIN, 8 September. Het officiele dagblad van ons gouvernement behelst een rapport van den generaal Cialdini, uit hetwelk blijkt dat hij aan den kolonel Pallavicino voorgeschreven had Garibaldi onophoudelijk te vervolgen, hem aan te tasten indien hij zocht te ontvlugten, en, zoo hij het gevecht aannam, zijne krijgsbende te vernielen.

Verder behelst het regeringsblad een rapport van Pallavicino omtrent het gevecht bij Aspromonte. Hij had, volgens dit verslag, met zijnen linker vleugel eenen aanval op het front der vrijscharen gedaan, na een levendig vuur de positien der oproerlingen genomen en hen van alle kanten omsingeld; ziende dat verdere wederstand nutteloos was, gaven de oproerlingen toen door een sein het verlangen te kennen dat het vuren gestaakt zou worden.

Hierop zond Pallavicino, naar hetgeen verder in het rapport verhaald wordt, den chef van zijnen staf naar Garibaldi met eene sommatie om zich over te geven. Maar Garibaldi antwoordde dat hij zich nooit overgeven zou; en de officier, welke de sommatie overgebragt had, werd gevangen gehouden. Een ander naar de vrijwilligers gezonden boodschapper onderging hetzelfde lot; maar beide werden vervolgens bevrijd.

Garibaldi gaf den wensch te kennen om op een Engelsch vaartuig scheep te gaan.

Verscheiden vrijwilligers antwoordden op de hun gedane vragen, dat zij geene kennis droegen van 's Konings proclamatie, waarbij Garibaldi's onderneming voor oproer is verklaard. Anderen zeiden in de meening geweest te zijn dat alles in gevolge onderhandsche afspraak met het gouvernement geschiedde. Anderen klaagden dat zij door Garibaldi misleid waren.

Nicotera, Missori en Miceli waren niet bij Aspromonte maar hadden zich den 28sten van Garibaldi gescheiden, denkelijk om in de provincie voor de verbreiding der beweging werkzaam te zijn.

Vernomen hebbende dat Nicotera en Miceli zich te Bagnara (in zuidelijk Calabrie) ophielden, deed Pallavicino hen aldaar in hechtenis nemen.

Er zijn drie vanen genomen, welke noch het kruis van Savoye noch de blaauwe strepen vertoonen, maar het opschrift: Italie en Victor Emanuel! voeren.

Bescheiden of geld zijn in het legerkamp der vrijwilligers niet gevonden.

LONDEN, 9 September. Door het *Daily News* wordt een omstandig verhaal van het gevecht bij Aspromonte medegedeeld als geschreven door eenen ooggetuige. Volgens hetzelve zou het vuren door den bevelhebber der koninklijke troepen, den kolonel Pallavicino, aangevangen zijn, en zou Garibaldi, ook nog nadat hij gewond was geworden, verboden hebben hetzelve te beantwoorden.

NEW YORK, 30 Augustus (R. A). De Zuidelijken hebben den 23sten dezer eenen aanval op de Noordelijken bij Rappahannock-station gedaan en hen genoodzaakt om naar Warrenton af te trekken. Den 26sten hebben zij de Noordelijken bij Manassas-junction aangevallen en verdreven, de gebouwen aldaar in den brand gestoken, en den spoorweg benevens den telegraaph vernield, waardoor aan den generaal Pope de communicatie met Washington afgesneden werd.

NEW YORK, 30 Augustus (R. A.) De Zuidelijken hebben de Noordelijken van Bullsrunbridge verdreven. De cavalerie der Zuidelijken rukte voorwaarts tot Fairfax, en bereikte de achterhoede van den generaal Pope, die in drie kolonnes naar Manassas-junction aftrok.

Toen gelukte het den generaal Mac Dowell zijne troepen te plaatsen tusschen het geconfoedereerde leger te Manassas en het hoofdcorps van het Noordelijke leger.

Daarop kwam het tot eenen veldslag. De geconfoedereerden werden op alle punten verdreven. Pope heeft 1000 gevangenen benevens een stuk geschut genomen.

NEW YORK, 30 Augustus (R. A.) Bâton Rouge is door de Noordelijken ontruimd maar niet verwoest.

De President der Confoederatie heeft gelast de gevangen genomen officieren van het Noordelijke leger, die bevel over zwart krijgsvolk hebben gevoerd, op te hangen.

NEW YORK, 30 Augustus (R. A.) Volgens een officieel rapport van Pope is de veldslag bij Bulls-run een treffen van groot gewigt geweest, heeft hij den ganschen dag aangehouden, en is de vereenigde krijgsmagt der geconfoedereerden verdreven.

De Noordelijken hebben daarbij 8000 man, de Zuidelijken waarschijnlijk twee malen zoo veel verloren.

De laatsten bepaalden zich tot verwering. Al de aanvallende bewegingen kwamen van de zijde der Noordelijken.

NEW YORK, 30 Augustus (R. A.) De generaals Burnside en Pope hebben, tusschen de vijandelijke troepen door, Manassas weten te bereiken, en zich bij Centreville met Mac Clellan vereenigd.

De divisien van de generaals Hooker, Summers en Sturges zijn met de Zuidelijken slaags geweest.

De Zuidelijken zijn geslagen en uit de omstreek van Manassas verdreven.

RAGUSA, 8 September. Daar de Montenegrijnen de onderhandelingen slepend hielden en intusschen de hoogten bij Cettinje versterkten, heeft Omer-Pascha, zonder nader bevel uit Konstantinopel af te wachten, gelast de operatien tegen Cettinje heden te hervatten.

RAGUSA, 9 September. Al de door Omer Pascha gestelde bedingen zijn door den Vorst van Montenegro aangenomen.

De schriftelijke verklaring hiervan is door Ivo Rako overgebragt.

BELGRAD, 8 September. Te Uschitza is eene ernstige botsing tusschen de Turken en de Serviers voorgevallen; aan weerszijden zijn daarbij menschen omgekomen of gewond.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Heden worden van regeringswege, ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, verzonden:

1°. eene opgaaf betreffende den handel en de scheepvaart van Groot-Britannie en Ierland, over de maand en de zeven maanden geëindigd den 31sten Julij 1862;

2°. een tabellarisch overzigt van den handel van Lubeck gedurende 1861.

WATERHOOGTE IN DE HOOFDRIVIEREN.

September.	Rivieren.	Waarneming-punten.	Rivierhoogte. boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte. boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 [illegible] [illegible]	[illegible]
9	BOVEN-RHIJN	*Keulen*,	+ 37.96	+ 2.11	8 ure	"	0.02
8	WAAL	*Nijmegen*,	+ 8.28	+ 2.65	8 "	"	[illegible]
8	NEDER-RHIJN	*Arnhem*,	+ 8.32	+ 1.41	8 "	"	[illegible]
8	GELDERSCHE IJSSEL	*Westervoort*,	+ 8.78	+ 1.41	8 "	"	[illegible]
9		*Maastricht*, (brug)	+ 42.55	+ 0.35	8 "	"	[illegible]
9	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.77	"	8 "	"	[illegible]
6		*Grave*,	+ 5.30	+ 0.45	8 "	"	0.02
8	NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0.81	"	3 u. 45 m.	0.03	
		L. W.	— 0.36	"	11 u. 45 m.	0.05	

Maatschappij : TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Ingevolge vroegere uitnoodiging zijn, ten vereischten tijde, ter kennisneming en beoordeeling bij de maatschappij ingekomen 60 leer- en leesboeken en verdere hulpmiddelen voor lager onderwijs.

Eenige daarvan zijn door beoordeelaars bevonden in 't bijzonder de aandacht der belanghebbende gebruikers van leer- en leesboeken, enz. te verdienen.

In verband hiermede heeft de maatschappij de uitgeloofde premien toegekend aan de auteurs der volgende werkjes.

1. Kunt gij al tien tellen? Eerste leesboekje voor de lagere klassen der algemeene volksschool, door C. E. van Koetsveld, uitg. te Schoonhoven, bij S. E. van Nooten. Handelspr. f 0.10.

De goede Grootmoeder. Tweede leesboekje voor de lagere klassen d. alg. volkss., door C. E. van Koetsveld, uitg. te Schoonhoven, bij S. E. van Nooten. Hpr. f 0.10.

Leeringen wekken; voorbeelden trekken! Zeven voorbeelden van kinderlijke gebreken en rampen. Eerste leesboekje voor de middelklassen d. alg. volkss., door C. E. van Koetsveld, uitg. te Schoonhoven, bij S. E. van Nooten. Hpr. f 0.15.

Op de school en uit het leven. Tweede leesboekje voor de middelklassen d. alg. volkss., door C. E. van Koetsveld, uitg. te Schoonhoven, bij S. E. van Nooten. Hpr. f 0.20.

Uit ons land en uit den vreemde. Eerste leesboekje voor de hoogere klassen d. alg. volkss., door C. E. van Koetsveld, uitg. te Schoonhoven, bij S. E. van Nooten. Hpr. f 0.25.

De portefeuille met platen van Grootvader Sprankhof. Ingerigt tot een tweede leesboekje voor de hoogere klassen d. alg. volkss. door C. E. van Koetsveld, uitg. te Schoonhoven, bij S. E. van Nooten. Hpr. f 0.25.

2. De aarde. Leesboek voor de hoogste klasse der lagere scholen, door J. F. Jansen, uitg. te Harlingen, bij J. Riesberg. Hpr. f 0.30.

Europa. Leesboek voor de hoogste klasse d. lag. scholen, door J. F. Jansen, uitg. te Harlingen, bij J. Riesberg. Hpr. f 0.30.

Nederland. Leesboek v. d. lagere scholen, door J. F. Jansen, uitg. te Harlingen, bij J. Riesberg. Hpr. f 0.30.

3. Schetsen van dieren, door J. E. Helge, uitg. te Amsterdam, bij C. L. Brinkman. Hpr. f 0.15.

Schetsen van planten, door J. E. Helge, uitg. te Amsterdam, bij C. L. Brinkman. Hpr. f 0.20.

Schetsen van delfstoffen, door J. E. Helge, uitg te Amsterdam, bij C. L. Brinkman. Hpr. f 0.22½.

4. Natuurverschijnselen, verklaard, toegelicht en opgehelderd voor jonge scholieren, door H. Hemkes Kz., uitg. te Groningen, bij F. Folkers. Hpr. f 0.20.

5. De weldadige natuur in land-, tuinbouw en veeteelt, of landhuishoudkundige lessen voor scholen en huisgezinnen, door S. L. Brug, uitg. te Groningen, bij F. Folkers, Hpr. f 0.30.

6. Het plantenrijk als voorwerp van aanschouwing. Handleiding voor onderwijzers en kweekelingen in de lagere scholen, door J. H. Stratemeijer, uitg. te Groningen, bij A. L. Scholtens. Hpr. f 0.90.

7. Ons huis. Schoolboekje, door L. Bouwman, uitg. te Groningen, bij A. L. Scholtens Hpr. f 0.15.

8. De natuur. Een leesboek voor de school en het huisgezin, 1ste en 2de stukje, door E. C. Enklaar, uitg. te Sneek, bij van Druten en Bleeker. Hpr. f 0.25 p. st.; en eindelijk:

9. Platen voor het aanschouwelijke onderwijs in de lagere en kleinekinderscholen, vervaardigd onder toezigt van B. Brugsma, uitg. te Groningen, bij R. J. Schierbeek. Hpr. per 40 stuks zwart f 4; gekleurd f 7.

Onder toepassing van het besluit harer onlangs gehouden algemeene vergadering, herhaalt de maatschappij bij deze hare vroegere uitnoodiging aan de belanghebbenden; en verwacht zij als zoodanig, dat op nieuw bij haar zullen worden ingezonden: »Oorspronkelijke leer- en leesboeken en verdere hulpmiddelen voor lager onderwijs, voor het eerst uitgegeven of belangrijk omgewerkt in den loop van het jaar 1862."

De inzending aan het adres van den ondergeteekende wordt verlangd vóór 1°. Februarij 1863, met juiste opgaven van het tijdstip der verschijning en van den prijs, waarvoor de aangeboden boekwerken enz. in den handel verkrijgbaar zijn gesteld.

Amsterdam, September, 1862.

De Algemeene Secretaris,
P. M. G. VAN HEES.
(Kloveniersburgwal, C, 294.)

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

De Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Zaturdag, den 13den dezer, niet plaats hebben.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Woensdag, den 17den September 1862, des middags ten 12 ure, in een der localen van het Departement, onder zijne nadere goedkeuring, bij inschrijving in het openbaar doen Aanbesteden de levering van de navolgende goederen voor de Rijksgestichten te Ommerschans en te Veenhuizen, als:

1. Winkelwaren, van de 1ste soort, voor al de Gestichten;
2. dito, van de 2de soort, als voren;
3. Rooktabak, Snuif en Pijpen, voor de Ommerschans;
4. dito, voor de gestichten te Veenhuizen;
5. 2000 Pond Pruimtabak, voor al de gestichten;
6. 4700 Pond Koffijboonen, als voren;
7. 2700 Cichorei, als voren;
8. 2790 Pond Gele Suiker, als voren;
9. 2900 Pond Stoomstroop, als voren;
10. 3065 Pond Rijst, als voren;
11. 5600 Pond Zout, voor de Ommerschans;
12. 10050 Pond Zout, voor de Gestichten te Veenhuizen;
13. 1143 Pond Raap-olie, voor al de Gestichten;
14. 2520 Pond Patent-olie, voor de Ommerschans;
15. 4041 Pond dito, voor de Gestichten te Veenhuizen;
16. 345 Ton Groene Zeep, voor al de Gestichten;
17. 6200 Pond Friesche Kaas, als voren;
18. 300 Mud Rogge, voor de Ommerschans;
19. 200 Mud dito, als voren;
20. 250 Mud dito, voor het 1ste gesticht te Veenhuizen,
21. 400 Mud dito, voor het 2de gesticht aldaar;
22. 400 Mud dito, voor het 3de gesticht aldaar;
23. 100 Mud Inlandsche Baktarwe, voor het 1ste gesticht als voren;
24. 100 Mud Witbonte Poolsche Tarwe, als voren;
25. 76 Mud Tarwe-zemelen, voor de Ommerschans en het 2de gesticht te Veenhuizen;
26. 160 Mud Grove Gort, voor de Ommerschans;
27. 200 Mud dito, voor het 1ste en 2de gesticht te Veenhuizen;
28. 210 Mud dito, voor het 3de en Weezengesticht als voren;
29. 170 Mud Groene Erwten, voor de Ommerschans;
30. 80 Mud dito, voor het 1ste gesticht te Veenhuizen;
31. 100 Mud dito, voor het 2de gesticht aldaar;
32. 90 Mud dito, voor het 3de gesticht aldaar;
33. 500 Pond Spek, voor de Ommerschans;
34. 800 Pond dito, voor het 1ste gesticht te Veenhuizen;
35. 900 Pond dito, voor het 2de gesticht aldaar;
36. 1000 Pond dito, voor het 3de en Weezengesticht aldaar;
37. 1000 Pond Boter, voor het 1ste gesticht te Veenhuizen;
38. 1000 Pond dito, voor het 2de gesticht aldaar;
39. 1350 Pond dito, voor het 3de en Weezengesticht aldaar;
40. 3800 Kan Wijn-azijn, voor al de gestichten;
41. 400 Pond Zoolleder, als voren;
42. 160 Pond Overleder, als voren.

De Biljetten van Inschrijving moeten, op gezegeld papier geschreven en door de daartoe gegadigden zelven onderteekend, behoorlijk gesloten, vóór of uiterlijk op den 17den September aanstaande, des voormiddags ten half 12 ure, aan het Departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage bezorgd zijn.

Biljetten van Inschrijving, die aan het bepaalde bij de voorwaarden van Aanbesteding niet voldoen, of de zoodanige, waarin bijvoorwaarden of schriftdelgingen gedaan zijn, zullen van de mededinging uitgesloten blijven.

De voorwaarden van Aanbesteding zijn, te rekenen van af den 8sten September eerstkomende, kosteloos verkrijgbaar bij het Departement van Binnenlandsche Zaken en aan de gestichten zelve, en liggen ter inzage aan de Provinciale Griffien van Noordbrabant, Gelderland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe.

De Monsters van de Artikelen daarvoor vatbaar kunnen bezigtigd worden aan de Gestichten en na 10 September e. k. bij het Departement van Binnenlandsche Zaken.

's Gravenhage, den 30sten Augustus 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 18den September 1862, des namiddags ten één ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, in het locaal en ten behoeve van het Ministerie, in het openbaar worden aanbesteed de levering, gedurende het tijdvak ingaande den 1sten October 1862 en eindigende den 30sten September 1863, van:

het benoodigde papier en de verdere schrijf- en bureaubehoeften.

De voorwaarden dezer aanbesteding zijn, te rekenen van den 28sten Augustus eerstkomende, kosteloos verkrijgbaar bij het Departement van Binnenlandsche Zaken, alwaar de monsters ter visie liggen dagelijks, Zondagen uitgezonderd, van des voormiddags elf tot des namiddags twee ure, en alle inlichtingen deswege kunnen verkregen worden.

's Gravenhage, 15 Augustus 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 19den September 1862, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

het ligten van een in de rivier de Waal, onder Dreumel, gezonken vaartuig.

Deze aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd werden.

Den 7den en den 4den dag vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur jhr. J. Ortt van Schonauwen te Arnhem en den Ingenieur J. van der Toorn te Nijmegen.

's Gravenhage, 27 Augustus 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

Provincie *Zeeland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 19den September 1862, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden Aanbesteed:

het leveren en storten van 2480 last steen ter voortzetting van de oeververdediging wederzijds de havendijken van het kanaal van Neuzen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van

Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland. te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 7den en 4den dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den Hoofdingenieur van den Waterstaat jhr. J. R. T. Ortt, te Middelburg, en bij den Ingenieur H. S. J. Rose, te Neuzen.

's Gravenhage, 23 Augustus 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 15den September 1862, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 7de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Maastricht worden Aanbesteed:

de uitvoering der vereischte vernieuwingen en herstellingen aan de Rijks-rivierwerken langs de Maas, in het hertogdom Limburg, met het onderhoud daarvan tot den 31sten Julij 1863, in twee perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Dingsdag en Vrijdag in de week die der Besteding voorafgaande wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en bij de Ingenieurs van Opstall, te Maastricht, en van Beusekom, te Roermond.

'sGravenhage, 16 Augustus 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

Provincie *Groningen*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 26sten September 1862, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Groningen, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het 1ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Groningen, worden Aanbesteed:

het vernieuwen en inhangen der vloeddeuren van de zeesluis de Statenzijl, nabij de Nieuwe Schans, benevens het maken van eene bergloods voor de Rijksboot aldaar.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Groningen, te Groningen, en op alle zoodanige plaatsen, waar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur Brunings en bij den Adspirant-Ingenieur P. Loke, beiden te Groningen.

's Gravenhage, 30 Augustus 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

Provincie *Overijssel*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 26sten September 1862, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Overijssel, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het 4de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Zwolle, worden Aanbesteed:

het aanleggen van vier rijzen kribben aan de oevers van de rivier de IJssel, boven en beneden peilraai n°. 93, aan den Krommendijk, onder de gemeente Wijhe, buurschap Windesheim.

Deze Aanbesteding zal geschieden zoo als bij art. 9 van het bestek is bepaald.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Overijssel, te Zwolle, en op alle plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van 's Rijks Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Plaatselijke aanwijzing kan worden verkregen Zaterdag de besteding voorafgaande, des morgens ten 10 ure; nadere inlichtingen zijn bij den Hoofdingenieur te Zwolle, den waarnemenden Ingenieur en den Opzigter te Deventer te bekomen.

's Gravenhage, 30 Augustus 1862.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Kustverlichting op Goedereede.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de vroegere *steenen baak* op *Goedereede* thans vervangen is door een *ijzeren lichtopstand*, waarop het licht den 10*den September aanstaande*, met zonsondergang, zal worden ontstoken. Het in de nabijheid van dien nieuwen opstand aan het houten mastbaken geheschen *hulplicht* zal met dien datum gebluscht, en dat mastbaken vervolgens weggenomen worden.

De ijzeren opstand op het duin van Goedereede staat:

op 51° 49′ 50″ Noorder breedte;
» 3° 55′ 07″ lengte Oost van *Greenwich*.

Het licht is *stilstaand*, *lenticulair*, van de 4de orde (groote soort) en van *natuurlijke kleur*. Het staat op 29 ellen boven gewoon hoog water, is zigtbaar op 3 mijlen afstand, meer of minder naar gelang van den staat des dampkrings, en verlicht den horizon van N. 65° W. door het Noorden, tot Z. 75° O. (miswijzend kompas).

's Gravenhage, den 28sten Augustus 1862.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

MARINE.

Openbare Verkooping aan 's Rijks Werf te Amsterdam, op Woensdag den 17den September 1862, des voormiddags ten 10 ure, van:

eene partij Eiken- en ander Brandhout en Schalen, hetwelk door de gegadigden zal kunnen worden bezigtigd daags voor de Verkooping, des voormiddags van 9—11½ ure, en des namiddags van 2—4 ure, als wanneer ook de verkoopvoorwaarden ter lezing zullen liggen.

Amsterdam, den 8sten September 1862.

De Directeur en Kommandant der Marine,
B. G. Escher.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad verleend den 16den Augustus 1862, goedgekeurd bij Koninklijk besluit dd. 29 Augustus 1862, n°. 63, geregistreerd den 6den September 1862, zijn aan *Daniël Adrianus Loose*, wonende te Amsterdam, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

C. J. François,
Procureur bij den Hoogen Raad.

*** Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad verleend den 15den Augustus 1862, goedgekeurd bij Koninklijk besluit dd. 29 Augustus 1862, n°. 63, geregistreerd den 6den September 1862, zijn aan *Isaac Jochem Spitz*, wonende te Amsterdam, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

C. J. François,
Procureur bij den Hoogen Raad.

*** Bij onderhandsche Acte, den 1sten Julij 1862 gepasseerd, door de ondergeteekenden *Henricus van Dorssen*, *Gijsbertus van Dorssen* Gijsbertuszoon en *Adrianus van Dorssen*, de eerste te Jutphaas en de beiden laatsten te IJsselstein woonachtig, is de tusschen hen bestaande Vennootschap tot het drijven van Handel in Kaas, Lijnkoeken en Zout, onder de Firma van de *Gebroeders van Dorssen* aangegaan, bij Acte ingeschreven ter Griffie van het Kantongeregt te IJsselstein, den 19den Maart 1861, te rekenen van 1 Augustus 1862 Ontbonden, met bepaling dat de Liquidatie der nog openstaande zaken zal geschieden door den tweeden ondergeteekende, die, zonder eenige verdere aansprakelijkheid van de eerste en derde ondergeteekenden, de zaken onder dezelfde Firma zal blijven voortzetten.

H. van Dorssen.
G. van Dorssen Gz.
A. van Dorssen.

OPROEPING.

Een ieder die iets schuldig is aan of te vorderen heeft van de Nalatenschap van Mejonkvrouwe *Sophie Marie Françoise de Graffenried*, op den 3den April 1862 te 's Hertogenbosch overleden, wordt verzocht, daarvan betaling of opgave te doen, vóór den 25sten dezer maand, ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris.

's Hertogenbosch, den 8sten September 1862.

Joh. de Bergh.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Dingsdag 9 September 1862.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
Nederl., Werk. Schuld.	2½	64½	Pruissen, Leening 1859.	5	10[illegible]
Dito dito	3	76¾	Oostenrijk, Obl. Met.	5	51[illegible]
Dito dito	4	99 13/16	Dito dito	2½	[illegible]
O.-I. Leening . . .	4	99 9/16	Dito dito zilveren. .	5	[illegible]
Amort. Syndicaat .	3½	—	Dito dito nationalen .	5	[illegible]
Handelmaats. . . .	4½	186⅝	Weener Bank-actien.	—	7[illegible]
Spanje, Obligatien . .	2	44¼	Dito aandeelen 1854.	4	[illegible]
Dito binnenlandsche.	3	48⅜	Dito dito 1860 . .	5	[illegible]
Amort. Schuld. . .	—	19⅜	Dito dito 1858 . .	—	[illegible]
Bew. coupons . . .	—	—	Venezuela, Obligatien.	3	[illegible]
Portugal, Oblig. 1853.	3	45 9/16	Dito	1½	[illegible]
Dito 1856/59 . . .	3	44 15/16	Grenada, Dito . . .	4½	[illegible]
Dito nieuwe . . .	—	44⅝	Dito	[illegible]	[illegible]
Rusland, bij Hope 1798.	5	—	Dito nieuwe . . .	—	[illegible]
Dito 1828/29 . . .	5	100⅞	Mexico, Dito . . .	[illegible]	[illegible]
Dito Stieglitz 5de serie	5	82	Ecuador, Dito . . .	1	[illegible]
Dito dito 6de serie	5	90¼	Illinois, Dito . . .	7	[illegible]
bij Hope 1840 . . .	4	74¼	Louisiana	[illegible]	[illegible]
Dito 1860	4½	89 11/16	Griekenl., Dito 1824/25	5	[illegible]
Spoorweg aandeelen.	—	191¾			

Vaste markt.

Londen, Consols. . . .	93⅝	Antwerpen, 4½ pct. Belgie	[illegible]
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien	[illegible]
Parijs, Fr. rente . . .	—	5 pct. Metalliek	[illegible]
Spanje	—	5 » Nationalen	[illegible]
Weenen, Metalliek . . .	—	3 » Binnenl. Spanje	[illegible]
Dito nationalen . . .	—	2 » Spanje .	[illegible]
Wissel Londen. . . .	—	Credit Gallicos.	[illegible]

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDSDRUKKERIJ.